

Het jaar 2025 van Rekenkamer Veenendaal

De Rekenkamer Veenendaal ondersteunt de gemeenteraad bij zijn kaderstellende en controlerende rol. Dat doen we door onafhankelijk onderzoek naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van gemeentelijk beleid. Onderzoeksonderwerpen verzamelen we via de klankbordgroep, raadsfracties, het college, adviesraden en inwoners. Op basis van deze input maken wij een eigen afweging en bepalen we welke onderzoeken worden uitgevoerd.

Ons doel

Met onze onderzoeken willen wij een constructieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van het gemeentebestuur. We streven ernaar om inzichten te bieden die de raad helpen bij het stellen van kaders, het voeren van het politieke gesprek en het verbeteren van beleid en uitvoering.

Ons resultaat en reflectie

In 2025 publiceerde de rekenkamer twee afgeronde onderzoeken, waarvan één in de vorm van een rekenkamerbrief. De rekenkamer is nog bezig met het onderzoek rondom het ICT-Centrumbeleid, en startte met één nieuw onderzoek.

We zagen in 2025 in meerdere onderzoeken terug dat:

- Sturing en verantwoording binnen de gemeente verder kunnen worden versterkt, vooral waar het gaat om het expliciet maken van doelen, keuzes en resultaten;
- Uitvoering door het college in veel gevallen zorgvuldig en professioneel gebeurt, maar dat de raad soms onvoldoende houvast heeft om goed te kunnen sturen;
- Maatschappelijke opgaven zoals onderwijsachterstanden en economische profilering vragen om duidelijke kaders en een integrale aanpak;
- De rekenkamer steeds vaker wordt benaderd door raadsleden en inwoners, wat wij zien als een teken van groeiende betrokkenheid.

Deze patronen helpen ons om toekomstige onderzoeken scherper te richten.

Rekenkamer Veenendaal:
Linda van Rooijen (voorzitter),
Arnoud Janson en Marjo Gruisen (leden),
Romi Leever (secretaris)

Afgeronde onderzoeken in 2025

Waarde van de Begroting

De rekenkamer heeft zich verdiept in de werking van de planning & control-cyclus in de gemeente Veenendaal en in het bijzonder de begroting 2025–2028. Daarbij stond centraal in hoeverre de programmabegroting functioneert als instrument voor kaderstelling, verantwoording en bijsturing.

Conclusie:

De Programmabegroting kan op onderdelen beter aansluiten bij de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad. In het bijzonder ontbreekt overzicht over (de samenhang van) doelen, keuzes en beïnvloedingsruimte. Daarmee biedt de programmabegroting nog onvoldoende houvast voor het politieke gesprek over doelen, keuzes en alternatieven. Er liggen wel kansen: het college heeft het in de reactie gehad over de doelenboom. Daar is op 3 februari ook op de raadsavond aandacht aan besteed samen met (schaduw)raadsleden.

Onderwijsachterstandenbeleid

De rekenkamer heeft een onderzoek uitgevoerd naar het onderwijsachterstandenbeleid van de gemeente. Jaarlijks krijgt de gemeente een specifieke uitkering van het Rijk om onderwijsachterstanden tegen te gaan. Dit rekenkameronderzoek richtte zich op twee aspecten: (1) inzicht krijgen in hoe de gemeentelijke middelen voor onderwijsachterstanden worden ingezet en (2) inzicht krijgen in op welke wijze de kaders hiervoor worden gezet en hierop wordt gecontroleerd door de gemeenteraad.

Conclusie:

Het OAB is een collegebevoegdheid en de rekenkamer heeft geconcludeerd dat het college in deze taak zorgvuldig uitvoert. In de gesprekken heeft de rekenkamer gemerkt dat dit dossier beheerd is en wordt door een wethouder en ambtenaren die goed in staat zijn om toelichting te geven over keuzes die tijdens het uitvoeren van het OAB-plan gemaakt zijn. OAB-middelen worden rechtmatig ingezet, maar er zijn verbeteringen mogelijk. Vooral op het gebied van het tegen- gaan van segregatie. De raad heeft unaniem ingestemd met de aanbevelingen.

Het college moet vanaf dit jaar (2026) de gelden voor onderwijsachterstandenbeleid zelf reguleren. Er is geen specifieke uitkering vanuit meer vanuit het Rijk, de gelden zijn nu binnen het gemeentefonds.

Verdere onderzoeken:

ICT-Centrumbeleid (lopend)

Sinds 2010 heeft de gemeente Veenendaal het beleid zich te profileren als 'ICT-Centrum' en ook wel als "het ICT-Centrum van FoodValley". Begin 2016 is dit beleid voortgezet en uitgewerkt in een nieuwe Strategische ICT-Visie. In 2017 heeft de toenmalige Rekenkamercommissie een onderzoek gedaan naar (1) de realisatie van de doelstellingen uit 2010 en (2) de mate waarin het beleid aansluit bij de behoeften en ambities van de ICT-Sector in de regio FoodValley.

Mede omdat de gemeente over deze hele periode investeringen heeft gedaan in "ICT Centrum Veenendaal" wil de Rekenkamer inzicht krijgen in de doeltreffendheid van het beleid om Veenendaal te profileren als ICT-Centrum. Daartoe moeten de beleidsdoelstellingen en de gerealiseerde resultaten afgezet worden tegen de totale investeringen sinds 2010. Uit de conclusies van dit onderzoek en de verkregen inzichten worden dan aanbevelingen voor een volgende beleidsperiode gedaan.

De centrale vraagstelling is:

Hoe doeltreffend is het beleid van de gemeente Veenendaal om Veenendaal te profileren als ICT-Centrum, en daaruit positieve resultaten te genereren.

Rekenkamerbudget 2025

Onderzoekkosten € 60.000

Leden: vaste vergoeding per maand.

Diverse kosten € 6.000

Tot slot

Met onze onderzoeken willen wij bijdragen aan een transparant, lerend en effectief gemeentebestuur. In 2025 hebben wij waardevolle inzichten opgeleverd en zien we dat onze aanbevelingen breed worden opgepakt. In 2026 zetten wij dit werk met dezelfde zorgvuldigheid en onafhankelijkheid voort.

